

บรรยายสรุป

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประจำปี ๒๕๕๒

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
โทร ๐-๓๕๓๓-๕๖๖๕ สป.มท.๑๐๔๒๕

คำนำ

เอกสารข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ข้อมูลพื้นฐานสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพการทำงาน โครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีข้อมูลด้านการพัฒนาจังหวัด วิสัยทัศน์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และใช้ในการค้นคว้ารวมทั้งประกอบการวางแผนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ซึ่งคณะผู้จัดทำได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อให้เป็นข้อมูลกลางในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัด และหวังว่าข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ ทั้งนี้ สำนักงานจังหวัดฯ พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำเอกสารให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 :	
ดวงตราประจำจังหวัด , คำขวัญจังหวัด, ต้นไม้ประจำจังหวัด	1
ดอกไม้ประจำจังหวัด และประวัติความเป็นมา	2
ส่วนที่ 2 :	
ข้อมูลทั่วไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
1. ภูมิประเทศ	3
2. อาณาเขต	3
3. ภูมิอากาศ	3
4. การปกครอง	4
5. ด้านสังคม	5
6. ด้านเศรษฐกิจ	7
7. ด้านการเกษตรกรรม	8
8. ทรัพยากรธรรมชาติ	9
9. แรงงานและการจ้างงาน	10
10. โครงสร้างพื้นฐาน	10
11. การคมนาคม	10
12. การท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว	11-12
ส่วนที่ 3 :	
วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง 1	13-21
- ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด	
ส่วนที่ 4 :	
ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	22-24
ส่วนที่ 5 :	
สรุปปัญหาสำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและแนวทางการแก้ไข	25-26
ส่วนที่ 6 :	
ภาคผนวก	

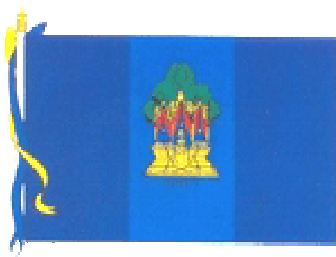

ดวงตราประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปหอยสังข์ประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้าภายในปราสาทใต้ต้นหมัน ดวงตราประจำจังหวัดนี้มาจากตำนานการสร้างเมืองพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเล่ากันว่าในปี พ.ศ.1890 โรคห่าระบาดจนผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระเจ้าอู่ทองจึงอพยพย้ายผู้คนออกจากเมืองเดิมมาตั้งเมืองใหม่ที่ตำบลหนองโสน ซึ่งมีแม่น้ำล้อมรอบ ระหว่างที่ปักเขตราชวัดจักร์ตรง ตั้งศาลเพียงตา กระทำพิธีกลบบัตรสุมเพลิง ปรับสภาพพื้นที่เพื่อตั้งพระราชวังอยู่นั้น ปรากฏว่าเมื่อขุดมาถึงใต้ต้นหมันได้พบหอยสังข์ทักษิณาวัตรบริสุทธิ พระเจ้าอู่ทองทรงโสมนัสในศุภนิมิตนั้นจึงสร้างปราสาทน้อยขึ้นเป็นที่ประดิษฐานหอยสังข์ดังกล่าว

คำขวัญประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ราชธานีเก่า อู่ข้าวอู่น้ำ
เลิศล้ำกานท์กวี คนดีศรีอยุธยา

ธงประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งออกเป็น 3 แถบเท่า ๆ กัน มี 2 สี โดยมีสีฟ้าอยู่ตรงกลางขนานด้วยสีน้ำเงินซึ่งเป็นสีประจำภาค 1 ทั้งสองข้าง กลางธงแถบสีฟ้ามีตราประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรูปปราสาทสังข์ทักษิณาวัตรใต้ต้นหมัน ได้รูปปราสาทมีคำว่า “อยุธยา” คันธงมีแถบสีเหลืองและสีฟ้า 2 แถบ

ต้นไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ต้นหมันเป็นพันธุ์ไม้ตระกูล Boraginaceae เป็นต้นไม้ขนาดปานกลาง สูงราว 60 ฟุต ลำต้นลักษณะคล้ายกระบองเนื้อไม้สีเทาปนสีน้ำตาล มีความแข็งปานกลางเปลือกหนาประมาณ 1/2 นิ้ว สีเทาปนน้ำตาลซึ่งมีรอยแตกยาวไปตามลำต้น ใบยาวประมาณ 5 นิ้ว กว้างประมาณ 3 นิ้ว เป็นรูปไข่โคนใบคล้ายรูปหัวใจ ดอกสีขาว ผลเป็นพวงสีเขียวเมื่อสุก ต้นหมันชอบขึ้นในป่าทั่วไปในภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม้ประเภทนี้ปกติไม่นิยมใช้ประโยชน์ ต้นหมันเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพราะในประวัติศาสตร์เมื่อพระเจ้าอู่ทองย้ายเมืองมาตั้งที่ตำบลหนองโสน ได้ขุดพบสังข์ทักษิณาวัตร 1 ขอน อยู่ใต้ต้นหมันอันเป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

ดอกไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดอกโสนเป็นต้นไม้ในตระกูล Leguminosae เป็นไม้ล้มลุก (Shrub) เนื้ออ่อน โตเร็ว ลำต้นอวบ ปลุกและขึ้นเองตามแม่น้ำลำคลองหนองบึงทั่วไปในภาคกลาง ดอกสีเหลืองออกเป็นช่อห้อยและเหลืองอร่ามคล้ายทองไปทั่วทุกแห่งใช้รับประทานเป็นอาหารได้ เมื่อ พ.ศ. 1893 พระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งเมืองขึ้นใหม่ที่ตำบลเวียงเหล็กทรงเลือกชัยภูมิที่จะตั้งพระราชวังทรงเห็นว่าที่ตำบลหนองโสนเหมาะสมเพราะมีต้นโสนมากดอกโสนออกดอกเหลืองอร่ามคล้ายทองคำสะพรั่งตา ดังนั้นดอกโสนจึงถือได้ว่าเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประวัติความเป็นมา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หรือที่เรียกสั้นๆว่า อยุธยาหรือกรุงศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานีของไทยนานถึง 417 ปี โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง) ทรงสร้างราชธานีเมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ.1893 มีพระมหากษัตริย์ปกครองติดต่อกันมารวม 33 พระองค์ และได้สิ้นสุดลงไปใน พ.ศ.2310 หลังการเสียกรุงศรีอยุธยาใน พ.ศ. 2310 กรุงศรีอยุธยาอยู่ในสภาพระส่ำระสายบ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ถูกทำลายจนไม่เหมาะที่จะเป็นที่ตั้งราชธานีอีกต่อไป แต่กรุงศรีอยุธยาก็มิได้เป็นเมืองร้าง เนื่องจากเป็นอู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญเป็นชุมทางการคมนาคมระหว่างภาคและศูนย์เศรษฐกิจสำคัญ เพียงระยะเวลาประมาณ 60 ปีต่อมา กรุงศรีอยุธยาก็เป็นเมืองที่มีประชากรอยู่กันหนาแน่นและมีความเจริญ มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมจนเป็นจังหวัดศูนย์กลางภาคกลางตอนบนดังปัจจุบัน

เนื่องจากกรุงศรีอยุธยาเจริญรุ่งเรืองมาหลายรัชสมัย จึงมีโบราณสถานปรากฏอยู่มากและถือว่าเป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีและวิทยาการความรู้ต่างๆ ที่สืบทอดความเป็นไทยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

คณะกรรมการว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมสหประชาชาติ (UNESCO) ได้มีมติรับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในใจกลางกรุงศรีอยุธยาไว้ในบัญชีมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 ณ กรุงคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย ซึ่งจะมีผลให้ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาที่ประเทศต่าง ๆ ได้มาทำร่วมกัน

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ภูมิประเทศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางถนนสายเอเชีย ประมาณ 75 กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ 72 กิโลเมตร และทางเรือประมาณ 137 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,556.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,597,900 ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 62 ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ 11 ของจังหวัดในภาคกลางลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรีและแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ 200 กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อย ประมาณ 1,254 คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

2. อาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

3. ภูมิอากาศ

มีลักษณะร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูหนาว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้มีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน ปี 2551 ในเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุด 39.4 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม อุณหภูมิต่ำสุด 15 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนรวม 1169.7 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก 104 วัน

4. การปกครอง

4.1 เขตการปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 209 ตำบล 1,452 หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 31 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 123 แห่ง เดือน ธันวาคม 2551 ประชากรรวม 769,126 คน เป็นชาย 371,557 คน เป็นหญิง 397,569 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 138,249 คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่อำเภอบ้านแพรก จำนวน 9,199 คน มีสมาชิกวุฒิสภา 1 คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 5 คน

จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/เทศบาล/อบต. ในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	จำนวนหน่วยการปกครอง				จำนวนราษฎร (คน)		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
1. พระนครศรีอยุธยา	21	121	2	13	66,457	71,792	138,249
2. ท่าเรือ	10	84	2	9	22,872	24,834	47,706
3. นครหลวง	12	74	2	6	16,816	18,428	35,244
4. บางไทร	23	136	2	9	22,958	23,712	46,670
5. บางบาล	16	111	2	4	16,575	17,810	34,385
6. บางปะอิน	18	149	7	11	41,434	44,867	86,301
7. บางปะหัน	17	94	1	10	19,721	21,513	41,234
8. ผักไห้	16	128	2	8	20,618	22,127	42,745
9. ภาชี	8	72	1	7	14,766	15,710	30,476
10. ลาดบัวหลวง	7	58	2	6	18,281	18,902	37,183
11. วังน้อย	10	68	1	9	32,206	33,798	65,995
12. เสนา	17	112	5	9	31,800	33,933	65,733
13. บางซ้าย	6	53	1	4	9,696	9,933	19,629
14. อุทัย	11	107	1	11	21,815	23,076	44,891
15. มหาราช	12	58	2	5	11,170	12,316	23,486
16. บ้านแพรก	5	27	1	2	4,372	4,827	9,199
รวม					371,557	397,569	769,126

ที่มา: ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 ที่ทำการปกครองจังหวัด

4.2 หน่วยราชการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค 33 หน่วยงาน ส่วนราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค 57 หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ 24 แห่ง หน่วยงานอิสระ 9 แห่ง (ภาคผนวก)

5. ด้านสังคม

5.1 การศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถานบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และระดับอาชีวศึกษา 7 แห่ง แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา คือ

1. เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ครอบคลุม 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอบ้านแพรก อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอมโนรมย์ และอำเภออุทัย ในปี พ.ศ. 2551 มีสถานศึกษารวม 236 แห่ง โดยมีนักเรียนรวม 82,578 คน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลรวม 59,072 คน นักเรียนโรงเรียนเอกชนรวม 23,578 คน ข้าราชการครูทั้งหมด 2,996 คน

2. เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ครอบคลุม 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเสนา อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอผักไห่ อำเภอบางปะอิน อำเภอบางบาล อำเภอบางไทร อำเภอบางซ้าย ในปี พ.ศ. 2551 มีสถานศึกษารวม 207 แห่ง จำนวนนักเรียนทั้งหมดรวม 52,981 คน โดยมีนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลรวม 41,402 คน นักเรียนโรงเรียนเอกชนรวม 11,575 คน ข้าราชการครูทั้งหมด 2,318 คน

5.2 การศาสนา

ประชากรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยานับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ 95.37 ศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ 3.97 และศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ 0.6 ศาสนสถานในจังหวัดมีทั้งสิ้น 574 แห่ง แยกเป็น วัด 505 วัด มัสยิด 58 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 5 แห่ง นอกจากนั้นยังมีวัดร้าง 425 วัด สำนักสงฆ์ 9 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลีและสามัญรวม 21 แห่ง ศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 1 แห่ง พระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร 3 แห่ง และชั้นโทชนิดราชวรวิหาร - แห่ง ชั้นโทชนิดวรวิหาร 3 แห่ง ชั้นตรีชนิดวรวิหาร 2 แห่ง และชั้นตรีชนิดสามัญ 1 แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ 5,244 รูป สามเณร 1,800 รูป

5.3 การสาธารณสุข

การสาธารณสุขได้เน้นเป็นกรณีพิเศษ คือ ส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนเมืองและชนบท รายละเอียดข้อมูลสาธารณสุข ดังนี้

1. สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน มีดังนี้

1.1 โรงพยาบาลศูนย์ ขนาด 445 เตียง 1 แห่ง (รพ. พระนครศรีอยุธยา)

1.2 โรงพยาบาลทั่วไป ขนาด 160 เตียง 1 แห่ง (รพ. เสนา)

1.3 โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 60 เตียง 2 แห่ง (รพ.บางปะอิน และรพ.สมเด็จพระสังฆราช)

1.4 โรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 และ 10 , 9 เตียง 12 แห่ง (รพ.บางบาล รพ.บางไทร รพ.บางปะหัน รพ.ผักไห่ รพ.ภาชี รพ.ลาดบัวหลวง รพ.วังน้อย รพ.อุทัย รพ.ท่าเรือ และ รพ.บางซ้าย รพ.มหาราช รพ.บ้านแพรก)

1.5 โรงพยาบาลเอกชน 4 แห่ง (รพ.ราชธานี รพ.ศุภมิตรเสนา รพ.นวนคร 2 และรพ.พีรเวช)

1.6 สถานีอนามัย 206 แห่ง ศูนย์สุขภาพชุมชน 9 แห่ง

1.7 ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล 2 แห่ง (เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลตำบลท่าเรือ)

1.8 สถานพยาบาลสาธารณสุขของเอกชน (คลินิก) 104 แห่ง ร้านขายยา 292 แห่ง

2. อัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในภาครัฐและเอกชน มีแพทย์จำนวน 125 คน ทันตแพทย์ 37 คน เภสัชกร 59 คน พยาบาลวิชาชีพ 1,236 คน พยาบาลเทคนิค 166 คน และพนักงานสาธารณสุข 606 คน และมีอัตราสัดส่วนต่อประชากรตามลำดับ แพทย์ 1 : 6,011 คน ทันตแพทย์ 1 : 20,577 คน เภสัชกร 1 : 12,735 คน พยาบาลวิชาชีพ 1 : 776 คน พยาบาลเทคนิค 1 : 4,526 คน และพนักงานสาธารณสุข 1 : 3,528 คน

3. หลักประกันสุขภาพประชากรมีหลักประกันสุขภาพปี 2551 จำนวน 788,195 คน

5.4 อาชญากรรม (ปี 2551)

การดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามประเภทกลุ่มความผิด ดังนี้

ประเภทกลุ่มความผิด	ปี 2551	
	คดี	จับกุม
1.คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	85	57
2.คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	437	253
3.คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	1,400	783
4.คดีที่น่าสนใจ	654	150
5.คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	4,476	6,473

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6. ด้านเศรษฐกิจ

6.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP=Growth Provincial Product)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (GPP) ปี 2550 เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ มีมูลค่า 328,846 ล้านบาท รองจากจังหวัดระยอง และสมุทรสาคร รายได้เฉลี่ย (GPP Per capita (Baht) 432,080 บาท/คน/ปี อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2550 (p1) เพิ่มขึ้นจากปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 7.49 สาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด คือสาขาอุตสาหกรรม รองลงมาสาขาการค้าส่งและค้าปลีก และสาขาเกษตรกรรม

6.2 การอุตสาหกรรม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในเขต 2 ของการส่งเสริมการลงทุน มีนิคมอุตสาหกรรม 3 แห่ง ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า(ไฮเทค) และนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร สวนอุตสาหกรรม 1 แห่ง ได้แก่ สวนอุตสาหกรรมโรจนะและมีเขตประกอบการอุตสาหกรรม 1 แห่ง ได้แก่ เขตประกอบการอุตสาหกรรมแฟกเตอร์แลนด์วังน้อย

มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการในปี 2551(ณ 31 ธ.ค. 51) จำนวน 1,761 โรงงาน เงินทุนรวม 285,852.51 ล้านบาท จ้างแรงงาน 226,464 คน

ตาราง : แสดงจำนวนเงินทุน และคนงาน ทั้งหมด

โรงงาน	ปีงบประมาณ 2551		
	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน
นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	88	29,283	27,590
นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค)	134	59,723	44,709
นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร	43	19,840.34	16,056
เขตประกอบการอุตสาหกรรม แฟกเตอร์แลนด์วังน้อย	82	10,116.18	5,538
บริษัทสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด	166	49,847.11	35,211
โรงงานอุตสาหกรรมนอกนิคม	1,248	117,042.88	97,360
รวมทั้งสิ้น	1,761	285,852.51	226,464

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551)

6.3 การพาณิชย์กรรม

ในปี 2551 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีผู้จดทะเบียนแยกเป็น จดทะเบียนบริษัทจำกัด 242 ราย ทุนจดทะเบียน 18,888.13 ล้านบาท จดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด 323 ราย ทุนจดทะเบียน 265.5 ล้านบาท สินค้าออกของจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตร เช่น ข้าว มะม่วง สัตว์น้ำจืด ไม้แปรรูป อัญมณี และสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ส่วนสินค้านำเข้าของจังหวัด ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือเครื่องจักรกลที่ใช้ในอุตสาหกรรมเกษตรกรรม และไม้ซุง

7. ด้านการเกษตรกรรม

7.1 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด 1,597,900 ไร่ มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร 922,213 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.7 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีพื้นที่การเกษตรปี 2549 รวมทั้งสิ้น 1,126,459 ไร่ แยกเป็น พื้นที่ปลูกข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง 1,074,861 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล 37,599 ไร่ พื้นที่ปลูกพืชผัก 7,928 ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ 5,596 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ 475 ไร่ มีครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 133,612 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ของประชากรทั้งจังหวัด

พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มะม่วง ส้มเขียวหวาน ถั่วลิสงน้ำจืด สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ และสัตว์น้ำจืด

7.2 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีศักยภาพสูงมากในการใช้น้ำทำการเกษตรและน้ำใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม แต่ก็มีบางครั้งที่เกิดการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ เพราะพื้นที่ชลประทานมีเพียง 1,421,615 ไร่ แต่พื้นที่ส่งน้ำมีถึง 1,472,723 ไร่ มีโครงการชลประทาน 13 โครงการ นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านการเกษตร และด้านอุตสาหกรรม โครงการชลประทานที่สำคัญ 13 โครงการ คือ

1) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้ ตั้งอยู่อำเภอท่าเรือ มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 174,302 ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน 155,402 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ ภาษี อุทัย วังน้อย

2) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช ตั้งอยู่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 115,298 ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน 103,769 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอมหาราช บางปะหัน บ้านแพรก บางบาล พระนครศรีอยุธยา

3) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม ตั้งอยู่จังหวัดลพบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 47,682 ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน 47,682 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอนครหลวง

4) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง ตั้งอยู่จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 102,550 ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน 102,550 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ มหาราช บางปะหัน นครหลวง พระนครศรีอยุธยา

5) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเฟี้ยว-เสาไห้ ตั้งอยู่จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 10,808 ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน 10,808 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ ภาษี

6) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง ตั้งอยู่อำเภอวังน้อย มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 301,846 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 276,084 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ ภาชี นครหลวง วังน้อย บางปะอิน อุทัย พระนครศรีอยุธยา

7) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ ตั้งอยู่อำเภอวังน้อย มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 24,495 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 22,989 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอวังน้อย

8) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสุตร ตั้งอยู่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 17,200 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 17,200 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่

9) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี ตั้งอยู่จังหวัดอ่างทอง มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 23,612 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 21,704 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่

10) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่ ตั้งอยู่ที่อำเภอผักไห่ มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 160,000 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่ เสนา บางซ้าย บางบาล ลาดบัวหลวง

11) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ดบางยี่ขัน ตั้งอยู่อำเภอบางไทร มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 280,650 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 280,650 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอบางไทร ลาดบัวหลวง บางซ้าย เสนา

12) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล ตั้งอยู่อำเภอบางบาล มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 160,000 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 159,500 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอบางบาล บางปะอิน บางไทร พระนครศรีอยุธยา

13) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ ตั้งอยู่จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด 53,630 ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน 53,630 ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอลาดบัวหลวง บางไทร

8. ทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย และมีลำคลองใหญ่น้อยประมาณ 1,254 สายคลอง ลักษณะดินแยกเป็น 6 ประเภท คือ ดินเหนียว 1,054,080 ไร่ ดินเหนียวปนดินร่วน 207,716 ไร่ ดินเหนียวปนดินทราย 47,942 ไร่ ดินร่วนปนดินทราย 12,300 ไร่ ดินทราย 8,500 ไร่ ดินร่วน 300 ไร่ นับเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะ ดินร่วนปนดินทรายสีเทาอมเหลืองที่ อำเภอบางบาล และอำเภอบางปะหัน เหมาะในการทำอัญมณีได้อย่างดี

นอกจากนี้ยังมีทรายมากตามบริเวณลุ่มแม่น้ำ ลำคลอง ได้แก่ เขตอำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน ส่วนใหญ่เป็นทรายที่ใช้ถมที่เพื่อการก่อสร้าง

9. แรงงานและการจ้างงาน

สถานภาพแรงงานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จำแนกตามสภาวะการทำงาน ในปี 2551 มีประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 620,166 คน กำลังแรงงานรวม 120,240 คน เป็นผู้มีงานทำจำนวน 413,978 คน ผู้ว่างงานจำนวน 6,262 คน คิดเป็นอัตราการว่างงาน 1.5

10. โครงสร้างพื้นฐาน

10.1 การไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2551

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า(ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)			
	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการและ สาธารณะ	รวม
206,177	30.25	268.23	4.52	303

10.2 การประปา

สถิติประปาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เดือน ธันวาคม 2551

กำลังการผลิต(ลบ.ม.)/วัน	น้ำที่ผลิตจ่าย(ลบ.ม.)	น้ำที่จำหน่าย(ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ(ราย)
43,320	2,449,421	1,678,654	41,969

*หมายเหตุ กรณีที่น้ำผลิตจ่ายมากกว่าน้ำกำลังผลิตเนื่องจาก รับน้ำประปามาจากสำนักงานประปาจังหวัดบางส่วน
จำนวนผู้ใช้น้ำ เป็นจำนวนรวมระหว่างเดือน

10.3 การบริการโทรศัพท์

สถิติบริการโทรศัพท์ ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) ปี 2551

ปี พ.ศ.	จำนวน ชุมสาย	จำนวน หมายเลขที่มี	จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่าจำแนกตามประเภทผู้เช่า					รวม
			ธุรกิจ	บ้าน	สาธารณะ	ราชการ	ทีโอที	
2551	171	86,456	9,850	45,764	3,372	3,058	493	62,537

11. การคมนาคม

มีเส้นทางคมนาคม 2 ทาง คือทางบกและทางน้ำ ปัจจุบันใช้ทางบกเป็นส่วนใหญ่เพราะสะดวกและรวดเร็ว โดยมีเส้นทางรถประจำทางจากกรุงเทพฯ ถึงจังหวัด ทั้งทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และเส้นทางที่สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ตามเส้นทางรถโดยสารประจำทาง จำนวน 23 เส้นทาง และมีเส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในเขตจังหวัด จำนวน 45 เส้นทาง

เส้นทางรถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือ ขึ้น - ล่อง ผ่านจังหวัดในเขตท้องที่อำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี และอำเภอท่าเรือ ส่วนการคมนาคมทางน้ำ คงเหลือแต่ชุมชนริมแม่น้ำลำคลองใช้เพื่อการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม และให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเยี่ยมชมทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำ

12. การท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานีที่ยาวนานที่สุดถึง 417 ปี เป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีต สหประชาชาติ (UNESCO) ได้รับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อ 13 ธันวาคม 2534 เป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่อง

การท่องเที่ยวสถิติการท่องเที่ยว(พ.ศ.2546 - 2550)

ปี	ผู้เยี่ยมเยือน	นักท่องเที่ยว	ผู้เดินทาง	รายได้(ล้านบาท)	จำนวนโรงแรม	ห้องพัก
2546	2,711,607	447,412	2,264,195	3,656.90	21	1,421
2547	3,023,933	582,661	2,441,272	4,475.07	27	1,446
2548	3,260,589	625,674	2,634,915	4,781.09	32	1,446
2549	3,373,929	773,530	2,600,399	5,118.30	32	1,964
2550	3,780,702	1,095,500	2,685,202	6,549.53	47	2,671

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคลกลาง เขต 6

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. บริเวณเกาะเมืองและพื้นที่โดยรอบ อำเภอพระนครศรีอยุธยา พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารมงคลบพิตร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม วัดพนัญเชิงวรวิหาร เป็นต้น
2. บริเวณอำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร เช่น พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
3. บริเวณอำเภอนครหลวง อำเภอท่าเรือ เช่น ปราสาทนครหลวง วัดสะดือที่มีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ (นอน)ที่ยาวที่สุด และศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น เช่น มีดอรัญญิก เป็นต้น

(ร่าง)

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง 1
(พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี และสระบุรี)

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด

“เป็นผู้นำในภูมิภาคด้านอุตสาหกรรมสะอาด

การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ

และเกษตรปลอดภัย

โดยมีบ้านเมืองที่น่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

มีการพัฒนาการศึกษา และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง”

ประเด็นยุทธศาสตร์
กลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

“การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม”

เป้าประสงค์

ภาคอุตสาหกรรมมีผลิตภาพสูงขึ้น และมีการใช้ความรู้และเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้น

กลยุทธ์หลัก

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจกลุ่มจังหวัดเพื่อยกระดับผลิตภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด
3. สร้างฐานข้อมูลรวมของกลุ่มจังหวัดที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตและการเพิ่มผลิตภาพด้านอุตสาหกรรม
4. พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐและเอกชน และแรงงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดให้มีความพร้อมปฏิบัติงานในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) อยู่ในระดับที่แข่งขันได้
5. สร้างอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดเพื่ออนาคต และผลักดันให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีเพื่ออนาคตและสร้างมูลค่าแก่ผลิตภัณฑ์ (Value Creation)
6. สนับสนุนการจัดหาแรงงานและการพัฒนาวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด
7. ประสาน ส่งเสริม และ รณรงค์ให้สถานประกอบการในกลุ่มจังหวัดมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม (ส่งเสริม Corporate Social Responsibilities)

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2
“การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

เป้าประสงค์

- ควบคุมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- ลดอัตราการเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอย

กลยุทธ์หลัก

1. ใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (ควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด)
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างภูมิปัญญา และ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
ขยะ และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด
3. มีระบบป้องกันและบำบัดมลพิษทั้งทางน้ำ ทางเสียง และทางอากาศ
4. สร้างระบบป้องกันน้ำท่วมในเขตเมือง และชุมชนอย่างยั่งยืน
5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
6. เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและที่อยู่อาศัย เพื่อป้องกันมลพิษ และก่อให้เกิดความร่วมมือ

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดนนทบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

“การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้สมดุลและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน”

เป้าประสงค์

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนและรักษาสภาพแวดล้อม

กลยุทธ์หลัก

1. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นให้สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้ ให้คุ้มค่ากับการลงทุน
2. สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนาฟื้นฟูหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้ยั่งยืนมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล
3. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการตลาดเพื่อเน้นการเพิ่มของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
4. ยกระดับมาตรฐานการให้บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด
5. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว
6. พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว เพื่อผลักดันบทบาทของกลุ่มจังหวัดสู่เวทีโลก

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

“การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ และ ยกระดับคุณภาพชีวิต”

เป้าประสงค์

ประชาชนมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์หลัก

1. ส่งเสริมและสนับสนุนสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัย และมีคุณภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
2. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกลุ่มจังหวัดโดยใช้มาตรการทางสังคมและกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นรูปธรรม
3. เร่งรัดพัฒนาให้ประชาชนมีความสามารถ ทักษะในการพึ่งตนเองและสามารถทำงานตามความต้องการของตลาดแรงงานในกลุ่มจังหวัด
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการสร้างสังคมให้มีคุณภาพ และ ยกระดับคุณภาพชีวิต
5. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกลุ่มจังหวัดโดยใช้มาตรการทางสังคมและกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นรูปธรรม
6. ส่งเสริมให้มีการจัดการด้านสังคมต่อชุมชน ภาคเอกชน ในกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดปทุมธานี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

“การพัฒนาการเกษตรแบบดั้งเดิม ให้เป็นการเกษตรที่มีความสะอาด ปลอดภัย และมีคุณภาพ”

เป้าประสงค์

สินค้าทางการเกษตรมีความปลอดภัยตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงผู้บริโภค

กลยุทธ์หลัก

1. ส่งเสริมการรวมกลุ่มสถาบันกลุ่มจังหวัด เพื่อนำไปสู่การเป็นวิสาหกิจชุมชนและสร้างเครือข่ายการตลาด
2. พัฒนาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยในกลุ่มจังหวัด
3. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการพัฒนาการเกษตร
4. สร้างเครือข่ายในการพัฒนาองค์ความรู้ในกลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นพื้นฐานในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยอย่างยั่งยืน

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6

“การบริหารจัดการ การเชื่อมโยงคมนาคมและบริการระหว่างภาค (Logistics)”

เป้าประสงค์

1. ให้การขนส่งมีความปลอดภัย
2. ความสามารถในการแข่งขันสูง
3. ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกรวดเร็ว
4. ระบบการบริหารจัดการขนส่ง มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น
5. บุคลากรฝ่ายจัดการ การบริหารจัดการขนส่ง มีความรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการขนส่งได้อย่างต่อเนื่อง
6. สามารถลดมลภาวะทางเสียง และ ทางอากาศที่เกิดจากการใช้เส้นทางขนส่งของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์หลัก

1. พัฒนาเครือข่ายการคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางราง และ ระบบท่อในกลุ่มจังหวัด
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านการจัดการขนส่ง และ ควบคุมมลภาวะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางขนส่ง
3. พัฒนาระบบการขนส่งมวลชนของกลุ่มจังหวัด
4. ลดอุบัติเหตุ และ เพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงและแก้ไขปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่ง และการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด
5. ส่งเสริมการประกอบธุรกิจคลังสินค้าในกลุ่มจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเพื่อการแข่งขัน
6. สนับสนุนและจูงใจให้มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อสร้างเครือข่ายการให้บริการในกลุ่มจังหวัด
7. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และ พัฒนาการควบคุมและลดมลภาวะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่งและการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิสัยทัศน์ : พระนครศรีอยุธยาเป็นนครแห่งการท่องเที่ยวมรดกโลกทางวัฒนธรรมแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด เมืองน่าอยู่ประชาชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ❶ รักษาและใช้ประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรมในการเพิ่มมูลค่าทางด้านการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ : สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์เมืองมรดกโลก

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยววัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก
3. พัฒนาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งความปลอดภัย
4. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
5. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้ ให้คุ้มค่ากับการลงทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ❷ อาศัยความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ระบบชลประทานที่ดี และเทคโนโลยีในการพัฒนาแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์ : การผลิตอาหาร ที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาการผลิตและแปรรูปอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
2. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และพัฒนาระบบสหกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร
4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย
5. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ③ ใช้ศักยภาพของการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์ : เพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทางธุรกิจ

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาและส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในเขตภาคกลางตอนบน
2. พัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม
3. พัฒนาระบบสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ④ สร้างสภาพแวดล้อมของเมือง/ชุมชนให้น่าอยู่ และเอื้อต่อการพัฒนา

เป้าประสงค์ : สร้างคุณภาพชีวิตให้ดีแก่ประชาชน

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีความปลอดภัย
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
3. ส่งเสริมให้เป็นเมืองสะอาด
4. ส่งเสริมให้เป็นเมืองวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมให้เป็นเมืองธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ : ⑤ คุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ : เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐและภาคประชาชนอย่างเป็นระบบ
2. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะและสวัสดิการสังคม
3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ
4. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สรุปปัญหาที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแนวทางการแก้ไข

ผลจากความเจริญเติบโตของเมือง และการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม ในพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง วิถีชีวิตของประชาชนจึงมีความผสมผสานระหว่างความเป็นสังคมการเกษตรและสังคมอุตสาหกรรม และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตและก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

1. ปัญหาด้านสังคม : ปัญหาเด็กเยาวชนติดเกมส์ อินเทอร์เน็ต ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ประชากรแฝง เหล่านี้ เป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม จากแรงงานที่ไหลเข้าพื้นที่ และแรงงานที่ไร้ฝีมือจากจังหวัดใกล้เคียง และจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมาก จังหวัดได้มีแนวทางแก้ไข โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ทำงานในเชิงรุก เพื่อสกัดกั้น ความรุนแรงของปัญหา ให้มีความสำคัญแก่ การเตรียมการวางผังเมืองและการจราจรอย่างเป็นระบบ การดำเนินการจัดระเบียบสังคม เข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมายสถานบริการ และได้ทำการวิเคราะห์ เพื่อจำแนกเยาวชนกลุ่มเสี่ยงแล้วใช้ กลยุทธ์ การทำความเข้าใจ โดยผู้บริหารลงไปดูแลอย่างใกล้ชิดตาม “โครงการ พบผู้ว่าหน้า เสาธง” “โครงการ ตำรวจพบ เด็กนักเรียน” และอื่นๆ

2. ปัญหาความเดือดร้อนและการให้ความช่วยเหลือประชาชนของจังหวัด : จังหวัดได้กำหนดแนวทางปฏิบัติโดยใช้ “ศูนย์ดำรงธรรม” เข้ามาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนในทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องร้องเรียนที่ประชาชนได้รับผลกระทบโดยรวม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงตรวจพื้นที่ทันที เช่น ปัญหาเรื่องการปล่อยน้ำเสีย ปัญหาบ่อขยะ โดยให้ท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบมาร่วมบูรณาการและหาแนวทางแก้ไข ปัญหาและให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น พร้อมหาสาเหตุ / แนวทางการแก้ไขในระยะยาวต่อไป

3. ปัญหาภาพลักษณ์ในการเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกระแสในความสนใจ เนื่องจากอุทยานมรดกโลกมีความพิเศษแตกต่างจากสถานที่อื่น กล่าวคือการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนต้องใกล้ชิดกับโบราณสถานอย่างยากที่จะแยกออกจากกัน จึงมักจะเกิดความขัดแย้งระหว่างการอนุรักษ์ และการพัฒนา ความต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์โบราณสถาน ทั้งนี้ได้มีการเปิดรับความคิดเห็น และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นและแนวทางการพัฒนา ร่วมกัน

4. ปัญหาการเกิดอุทกภัย : เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำซากทุกปี เกิดผลกระทบในพื้นที่หลายจังหวัด จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อเป็นการบรรเทาและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการและยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามแนวพระราชดำริ คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานมาศึกษาในพื้นที่ ของอำเภอ บางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เป็นพื้นที่ตัวอย่าง “โครงการแก้มลิง” สำหรับปัญหาใหญ่ที่กำลังเผชิญ ในปัจจุบัน คือ ปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่งซึ่งมีผลให้พื้นดินทรุดตัวเป็นแนวยาว

5. ปัญหาจราจร : โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลสำคัญ จากการที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการคมนาคม เป็นทางผ่านจากกรุงเทพฯ ไปยังจังหวัดต่างๆ ทำให้ระบบการขนส่งต้องรองรับปริมาณการสัญจรไปมา โดยเฉพาะในบริเวณ ถนนสายเอเชีย และถนนพหลโยธิน ที่มักจะเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และมีความเสียหายร้ายแรง เนื่องจากการใช้ความเร็วสูง และมีจุดกักรถหลายแห่ง ที่ยังเป็นปัญหา ที่จะต้องแก้ไข โดยเร่งด่วน และต้องการการสนับสนุนจากส่วนกลาง

การดำเนินการนโยบายอยุธยาเมืองสะอาด 2552

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้กำหนดกลยุทธ์สำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดให้ไปสู่วิสัยทัศน์ โดยกำหนด **นโยบายอยุธยาเมืองสะอาด เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม (Clean Ayutthaya 2009)** เป็นวาระของจังหวัด และกำหนดเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของจังหวัด ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของจังหวัด ประจำปี 2552 ขึ้นภายใต้หลักการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งด้านจิตใจและกายภาพ ประกอบด้วย

❶ ดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม วัด สถานที่สำคัญของจังหวัด สถานที่ราชการ สถานศึกษา สถานประกอบการ บ้านเรือน ถนน ตลอดจนแหล่งน้ำ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดสะอาด ให้เหมาะสมกับการเป็นเมือง “ มรดกโลก ”

❷ ดูแลรักษาระบบ “ไฟฟ้าส่องสว่างเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน”

❸ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดและการท่องเที่ยวทางน้ำ (Night Tour)

❹ ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรมอันมั่นคง เพื่อสร้างทัศนคติ ค่านิยม และวัฒนธรรมอันดีงามให้อยู่คู่สังคมไทย

❺ รณรงค์และส่งเสริมทำจิตใจให้สะอาด แจ่มใสตั้งมั่นอยู่ในความดีไม่ประพฤติชั่ว มีความศรัทธาเลื่อมใสในศาสนาที่ตนนับถือ

ทั้งนี้ ให้ทุกฝ่ายทุกภาคส่วนร่วมมือร่วมใจนำไปปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เกิดความต่อเนื่องเป็นแบบอย่างในการสร้างจิตสำนึกรักถิ่นเกิด โดยยึดหลัก สงบ สันติ สามัคคี ประกาศเป็นระเบียบวาระแห่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

.....